

ИСТРАЖИВАЊЕ О ТРЕТИРАНОМ ОТПАДУ

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживање се спроводи на основу Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/09).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај статистичког истраживања

Циљ истраживања је прикупљање података о количинама отпада са одговарајућом ознаком отпада према Листи отпада¹ и по врстама третмана², које третирају пословни субјекти из сектора (B-S) Класификације делатности (КД) 2010.

Пословни субјекти извештавају:

- о третираном и преузетом отпаду од других пословних субјеката;
- и даљем поступању са преузетим отпадом.

Извештајне јединице, статистичке јединице

Извештајне јединице у овом истраживању јесу економски активни пословни субјекти који су предали годишњи финансијски извештај за претходну годину, на дан 31. децембра посматране године имају одређени број запослених и вредност промета, а имају и одговарајућу дозволу за обављање једне или више делатности у области управљања отпадом (сакупљање, транспорт, складиштење, третман, одлагање).

Обухват истраживања

Обухват истраживања о третираном отпаду за секторе (B-S) КД (2010) потпун је за пословне субјекте који своју делатност обављају на целокупној територији Републике Србије.

Метод, време и извори за прикупљање података

Метод прикупљања података је извештајни, тј. извештајна јединица саставља извештај на упитнику (ОТ-Т).

Извештајне јединице достављају Извештај о третираном отпаду за претходну годину надлежном подручном одељењу до истека рока предвиђеног годишњим планом.

Извори података јесу књиговодствена и друга евиденција и документација којом располаже извештајна јединица. У случају да за неке податке не постоји одговарајућа документација и евиденција, стручно лице врши процену.

Обавеза заштите индивидуалних података

Резултати истраживања се публикују агрегирани, уз поштовање обавезе заштите индивидуалних података, у складу са Законом о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/09).

Списак и дефиниције основних обележја – индикатора

Отпад се дефинише као „свака материја или предмет који власник одбацује, намерава или је неопходно да одбаци“ (Оквирна директива о отпаду).

Опасан отпад је отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован.

Неопасан отпад јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада.

Третман отпада обухвата физичке, термичке, хемијске или биолошке процесе, укључујући и разврставање отпада, који мењају карактеристике отпада с циљем смањења запремине или опасних карактеристика, олакшања руковања отпадом или подстицања рециклаже, и укључује поновно искоришћење и рециклажу отпада.

¹ Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, број 56/10).

² Методолошко упутство уз упитник о отпаду

Инсинерација (спаљивање) јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу, са или без искоришћења енергије произведене сагоревањем чија је примарна улога термички третман отпада.

Одлагање отпада је било који поступак или метод који се примењује у случају када не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе алтернативних извора енергије у складу са D листом (ознаке начина одлагања отпада).

Поновно искоришћење отпада јесте било који поступак или метода којом се обезбеђује поновно искоришћење отпада у складу са R листом (ознаке начина поновног искоришћења отпада);

Рециклажа је поновна прерада отпадних материјала у производном процесу за првобитну или другу намену, осим у енергетске сврхе.

Депонија је место за одлагање отпада на површини или испод површине земље, укључујући: интерна места за одлагање (депонија где произвођач одлаже сопствени отпад на месту настанка), стална места (више од једне године) која се користе за привремено складиштење отпада, осим трансфер станица и складиштења отпада пре третмана или поновног коришћења (период краћи од три године) или складиштења отпада пре одлагања (период краћи од једне године).

Ниво репрезентативности података (*Шерифоријални, КД*)

Подаци су репрезентативни:

- за територију Републике Србије; агрегирани у 51 групу према Статистичкој класификацији отпада (EWC-Stat/Version 4) и агрегирани у пет група према врсти третмана.

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Истраживање о отпаду спроведено је према међународним стандардима и препорукама:

- Уредба о извештавању у статистици отпада која је усвојена од Европског парламента (*Regulation [EC] No 2150/2002 of the European Parliament on waste statistics*) и њена ревидирана верзија (*Commission Regulation No 849/2010*).

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

У припремама и спровођењу овог истраживања учествују:

- Републички завод за статистику: Група за статистику животне средине у Београду, Сектор за статистику АП Војводине и подручне организационе јединице Завода за статистику и
- Секретаријат за управу – Сектор статистике, Град Београд

Обавезност давања података

Обавеза давања података темељи се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52 Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, број 104/09).

Роковник основних фаза спровођења истраживања

Активности при спровођењу овог истраживања спроводе се према Годишњем плану званичне статистике, који усваја Влада.

- Дистрибуција упитника подручним организационим јединицама, Сектору за статистику АП Војводине и Секретаријату за управу – Сектор статистике, Град Београд (февруар)
- Достављање унетог и контролисаног материјала, РЗС (април)
- Логичка и рачунска контрола података (5, 6. и 7. месец)
- Израда претходних резултата (јул 2016)
- Израда коначних резултата (децембар)

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Упитник и упутство за његово попуњавање

За спровођење Истраживања утврђени су следећи методолошки инструменти:

- упитник за Истраживање о третираном отпаду (ОТ-Т), и
- Методолошко упутство уз Упитник о отпаду.

Електронска форма Упитника о третираном отпаду (ОТ-Т) са упутством доступна је на веб-сајту РЗС-а: www.stat.gov.rs.

Списак номенклатура и класификација које се користе у истраживању

У спровођењу Истраживања користе се:

- КД (2010), („Службени гласник РС“, број 54/10)
- Уредба о номенклатури статистичких територијалних јединица („Службени гласник РС“, бр. 109/09 и 46/10)
- Табела еквивалентности која према Анексу III Уредбе Европске комисије 849/10 представља везу између EWC-Stat Rev 4 (супстанцијално оријентисане статистичке номенклатуре отпада) и Европске листе отпада (LoW) – Одлука Комисије 2000/532/ЕС.

Сви документи су доступни и на сајту Републичког завода за статистику: www.stat.gov.rs.

Списак публикација у којима се објављују резултати истраживања

- Веб-сајт: www.stat.gov.rs

Контакт особа: Душанка Достанић, телефон 3290-050